

**Toespraak van Hans Slooff in de SOVE viering van 3 maart 2012:
De mens en zijn broeder. Genesis 4.**

(om reden van digitale publicatie is tekst tussen aanhalingstekens vervangen door cursieve weergave)

*Boek, jij bent geleefd
zeg ons hoe te leven*

De mens bekende Eva, zijn vrouw; zij werd zwanger en baarde Kain. Zijn naam betekent *smid* van ijzeren dingen [wapentuig?] maar wordt ook geassocieerd met *grondvesten, verkrijgen*. Hij werd dienstknecht van de akker.

Toen baarde zij weer: Abel, met als voor- naam: broeder. Zijn naam betekent *lucht, damp, vergeefse*. Hij werd een herder van schapen.

Blijf gedenken, mens, dat je mens bent, stof van de aarde, met adem van de Levende, geboetseerd naar het beeld van de Ene, gelijkenis van de Ene, niet gelijk aan de Ene.

De eerste mensen herkenden zich aan elkaar: “Been van mijn gebeente, vlees van mijn vlees”. Alleman, iedere mens, gelijkelijk met eigen waarden, ieder naar eigen aard. Elkanders “tegenover” en hulp om samen antwoord te zoeken op de vragen die zich voordoen.

Zij overschreden de grenzen van hun vrijheid, van hun verantwoordelijkheid naar de Ene, en naar elkaar. Zij wilden zijn zoals de Ene, niet geschapen. Heerser over de naaste, die laatste werd. Maar voor de Ene bestaan geen eerste of laatste. De verleidelijke vrucht waarvan zij aten werd een wrange vrucht. Zij ontdekten dat ze naakt waren en schaamden zich voor elkaar. De mede-mens werd tegen-mens, van voorstander naar tegenstander. Broederschap, zusterschap was verscheurd.

Kain en Abel brachten 'n offer overeenkomstig hun beroep. Jahweh keek naar Abel en zijn gave: Hij heeft oog voor mensen die behandeld worden als lucht; de- bijbels gesproken- kleine, de arme, mensen die “niemand” zijn. Naar Kain en zijn gave keek hij niet d.w.z. met zijn ogen wees Hij Kain naar zijn broeder Abel, de zwakke, vergeefse mensen, die niet meer dan lucht zijn voor de ander. Hij wijst Kain met zijn ogen waar het Jahweh om gaat: om de minsten onder de mensen., de zwaksten in de samenleving. Maar Kain wil niet [in]zien dat hij geroepen is om verantwoordelijke te zijn voor de zwakke. Wil de gegrondveste, gevestigde mens, garant staan voor de “vergeefse”. die hapt naar lucht, snakt naar water, smeekt om 'n stuk brood, moet bedelen om 'n plekje op aarde?

Kain ontvlamde: “zijn aangezicht viel”, hij zag Abel niet staan: “Ik heb niks gezien....” Vreemdeling ben je, geen verblijfsvergunning, dus vertrekken kun je. Hoeder van je broeder? Het is kapot. verscheurd.

“Hef je aangezicht, kijk je mede-mens aan Kain, doe het niet! Laat je niet gaan. Jahweh riep tevergeefs

Voordat er 'n mens 'n natuurlijke dood gestorven is, is de eerste broeder al met voorbedachten rade vermoord, in het ruige veld. Zinloos geweld gaat alle beschaving te buiten

Kain, waar is broeder Abel?

Mij onbekend! Ben ik mijn broeders hoeder, ik?

Daar staan ze op de plaza de Maya: de moeders van de in het niets verdwenen vaders zonen, en dochters!

Daar staan de moeders en kinderen van de verdwenen mannen in de bossen van Sebrenica Mens, waar is “de vergeefse”, de mens die is als lucht, damp, waar niemand naar omziet? waar niemand zich om bekommert? De vreemdeling, opgeborgen in de uitzetcentra, Ik draai de knop van de televisie om, ik heb niets gehoord, niets gezien, ik weet van niks!

“Boek, verhaal, jij bent geleefd”

en je wordt, blijft geleefd, de eeuwen door, tot vandaag, hier en nu want de verhaalfiguren Kain en Abel zijn uitgegroot geworden in machtige politieke dictatoriale figuren.

Kain: rijke mensen, rijke landen en systemen die zich verrijken door te stelen m.b.v. aanlokkelijke woekerpolissen en wurgcontracten.

Verregaande liberalisering, de macht van de sterkste, en scherpere concurrentie worden slogans voor het nieuwe heil, een betere wereld. waar steeds meer mensen over de rand vallen, buiten de samenleving terecht komen in de kelders van de samenleving.

Dogma ,eeuwig onveranderlijke waarheden en versterde moraal, in naam van de Levende verkondigd. zijn dodelijk voor mensen die zoeken te geloven.

Wat de Ene voor ogen stond: ’n elkanders tegen-over, hulp, broeder- en zusterschap om samen de a-daam te bevolken en cultiveren is geworden vandaag tot deze, onze aarde.

“Boek jij blijft geleefd. Zeg ons hoe te leven”

Hoe de spiraal van misbruik, geweld, dood en verderf, zelfverheerlijking, zelfoverschatting, minachting voor de kleine, je naaste, van “ieder voor zich en god voor ons allen”, “ikke... ikke..en de rest kan stikken”, van slavernij en onderdrukking te doorbreken?

Holle ogen blijven ons aankijken, hongerigen en dorstigen blijven hun handen uitsteken met ’n holle schreeuw om leven.

Zinloos vergoten bloed blijft roepen uit de aarde.

Kain sprak tot Jahweh: te groot mijn schuld om te dragen en trekt dolend en dwalend naar het land Nod-Dwaaloord om zich daar voor de Ene te verbergen.

Maar zoals toen: Jahweh blijft ons roepen: “Waar zit je, waarom verberg je je voor mij in je weelde en welvaart, in je glitter en schitter!

Jahweh tekende Kain op zijn voorhoofd met ’n teken van bescherming, ontferming. Wee die jou zoekt te doden!

Jahweh-God schenkt ons ’n ander teken: ’n mensenkind, de man uit Nazareth die werd zo goed als Jahweh-God, die ons de weg uit de dodelijke spiraal van macht, geweld voorleeft.

Verguisd en vertrap tot de bodem van onze dood, werd Hij, Zoon van God, de Levende en tekent iedere mens met zijn geestkracht en geestdrift om te doen wat hij heeft voorgeleefd.

Sta op, mens en wordt elkanders broeder en zuster en werk je samen naar boven uit de spiraal van alles wat doodt en dodelijk is

Het Brood en de Beker die ik je geef zijn voor onderweg: Ik zelf ga voor jullie uit, met jullie mee naar die nieuwe hemel en aarde die komen zal.

Boek jij bent, je blijft geleefd, een boek vol verhalen die ons duiden hoe te leven:

Mozes en de Profeten, Jezus en velen, velen hem achterna, de eeuwen door, tot hier en nu, vandaag en dat zal morgen door gaan, want daarom zijn we hier samen, kome wat komt!